

Memo aan presidium inzake doelen en uitgangspunten communicatieplan voor de gemeenteraad

Afzender: griffie, Tanja Sneekes

Inleiding

In het presidium van 15 oktober 2018 is het plan van aanpak besproken om te komen tot een communicatieplan van de gemeenteraad. Er is toen ingestemd met onderstaand plan van aanpak:

1. Scenario's kiezen en ambitieniveau bepalen

In de bijlage staan een aantal scenario's. Alle fractievoorzitters nemen het document mee terug naar de eigen fractie en laat uiterlijk 12 november aan de griffie weten welk scenario zij kiezen en welke bijbehorende doelen zij willen behalen.

2. Griffie haalt input op

De griffie verwerkt de input van alle fracties in een memo aan het presidium. In deze memo worden de doelen en uitgangspunten besproken die het meest overeenkomend zijn volgens alle fracties. Dit resulteert in een aantal opties.

3. Presidium besluit welke doelen en uitgangspunten leidend zijn

In de memo wordt gevraagd aan het presidium of zij een besluit willen nemen welke optie uiteindelijk uitgewerkt kan worden tot een communicatieplan.

4. Griffie werkt de doelen en uitgangspunten uit tot een communicatieplan

Het uiteindelijke communicatieplan wordt aan de raad voorgelegd ter besluitvorming via de normale route (oriënterend, meningvormend, besluit). De afzender van dit plan zal het presidium zijn.

5. Start uitwerking communicatieplan

We kunnen beginnen met het realiseren van de doelstellingen die zijn genoemd in het communicatieplan.

Waar staan we nu?

Aan de fracties is in december 2018 gevraagd zich uit te spreken over een scenario en bijbehorend ambitieniveau. Deze input wordt middels deze memo met u gedeeld. Op basis van de input doet de griffie in deze memo een voorstel welke doelen en uitgangspunten leidend zijn. Als u het hiermee eens bent, dan worden deze doelen en uitgangspunten omgezet tot communicatieplan.

Input uit de fracties

Aan de fracties werd gevraagd of zij zich wilden uitspreken over de verschillende scenario's en er één te kiezen (Zie bijlage 1 voor de verschillende scenario's). Op deze vraag hebben acht fracties gereageerd, van PWF en GB is geen reactie ontvangen (zie bijlage 2).

Scenario 3 en 4 worden door 4 fracties genoemd. Scenario 1 door drie fracties. Om scenario 3 en 4 in uitvoering te brengen, is het nodig dat scenario 1 eerst op orde is. Uit de input kwam ook naar voren dat er onduidelijkheid is over de hoeveelheid werk die hierbij komt kijken. De griffie wil benadrukken dat het communicatieplan niet een op zichzelf staand plan is. Het plan is ondersteunend aan de activiteiten van de gemeenteraad. Bijvoorbeeld: de manier waarop we vergaderen, is ook communicatie. Het initiatiefvoorstel voor het nieuwe vergadermodel is daarom ook onlosmakelijk verbonden met het communicatieplan. Hetzelfde geldt voor het onderwerp participatie. Uit de reacties blijkt ook dat de begrippen 'communicatie' en 'participatie' ook voor onduidelijkheid zorgen.

Conclusie

Het communicatieplan zal prioriteit geven aan het beter in beeld brengen van de raad bij de inwoners. Daarnaast zal gestimuleerd worden dat belanghebbenden bijdragen aan de besluitvorming

van de raad (initiatiefvoorstel nieuw vergadermodel). Bij nog nader vast te stellen projecten richt de communicatie zich op het stimuleren van participatie.

Het communicatieplan zal zich daarom richten op de visie en doelen van zowel scenario 1 als 3 en 4. Om de doelen te behalen van scenario 3 en 4, is het nodig dat eerst de doelen in scenario 1 zijn gerealiseerd. In het communicatieplan wordt uitgewerkt hoe de fasering er uit komt te zien. Ook wordt in het plan uitgewerkt welke middelen worden ingezet om de doelen te realiseren. Zie onderstaande tabel even als voorbeeld:

Tabel 1. Korte vooruitblik op uitwerking doelen in communicatieplan

Scenario	Doel	Middel
1	Raad komt beter in beeld bij inwoners	Aandacht geven aan wat de gemeenteraad doet via: - Website - Online/offline magazine (optie)
1	Raad presenteert zich op toegankelijke wijze aan inwoners	Toegankelijk taalgebruik
1	Raad laat zien wat voor besluiten zij nemen	Aandacht aan geven via online/offline middelen
3	Raad nodigt mensen uit om bij te dragen aan besluitvormingsproces	Voorstel nieuw vergadermodel: Actief belanghebbenden uitnodigen voor inspraak. In gesprek gaan met belanghebbenden en laten weten hoe hun inbreng heeft meegewogen bij het besluit (dialoog).
3 & 4	Het presidium wijst aan de hand van de langetermijn-agenda projecten aan voor participatie (samenwerken of delegeren)	Participatieprojecten: samenwerken, dat wil zeggen tevoren afspreken wie waar verantwoordelijk voor is. Eventueel: delegeren, tevoren kaders vaststellen waarbinnen de andere partij de gemeenteraad (bindend) adviseert.

In het communicatieplan komt voorts een planning met daarin de uit te voeren werkzaamheden en de middelen die daarvoor nodig zijn. De griffie legt het plan vervolgens voor aan het presidium.

Besluit

Het presidium wordt gevraagd:

de griffie opdracht te geven om in Q3 2019 een communicatieplan uit te werken waarin beschreven wordt:

- a. Op welke wijze de doelen worden gerealiseerd
- b. Wat de planning is
- c. Welke middelen nodig zijn

Dit plan wordt aangeboden aan het presidium. Het presidium legt dit communicatieplan ter besluitvorming voor aan de raad.

Bijlage 1. Scenario's voor ambitieniveau communicatieplan gemeenteraad

Scenario 1. Raad komt beter in beeld bij de inwoners

Doel: Bijbehorend doel: Raad presenteert zichzelf op toegankelijke wijze aan inwoners. Inwoners kunnen deze informatie makkelijk vinden als ze op zoek gaan.

Hoe? De raad presenteert zich zichtbaarder als raad. Inwoners worden zo volledig mogelijk zonder politieke kleur (onafhankelijk) geïnformeerd over actuele zaken rondom de gemeenteraad. Hierbij wordt gedacht aan de presentatie van de raad op de website over 'wat doet de raad'. Er is een eenduidige huisstijl. De inwoner ziet op laagdrempelige en toegankelijke wijze waar de raad over besluit. Daarbij is de informatie ook beter vindbaar en zichtbaar (er is sprake van een goed raadsinformatiesysteem). Maar er kan ook gedacht worden aan het structureel uitbrengen van een magazine (offline), waarin het gemeenteraadswerk onder de aandacht wordt gebracht. Ook online is de raad meer zichtbaar. Er wordt uitgeschreven welke inhoud we op welke kanalen willen verspreiden. Gedacht kan worden aan social media, besluiten van de raad, schriftelijke vragen, brieven aan de raad, raadsbrieven, raadsledennieuws en raadsledenblogs. We continueren ook de acties die we nu al hebben opgezet, zoals het vergaderen op locatie.

Scenario 2. Raad wordt toegankelijker voor inwoners

Doel: Raad presenteert zichzelf gaat actief op zoek naar inwoners om ze te informeren.

Hoe? De gemeenteraad organiseert meer contactmomenten voor inwoners op formele wijze. De raad laat inwoners meer participeren bij raadsbesluiten. Een voorbeeld hiervan is het inspraakmoment, dit kan worden uitgebreid met andere vormen van participatie voor inwoners. Er gaat dan ook ingezet worden om deze manieren van participatie meer kenbaar te maken bij inwoners. Voorwaarde is dat deze contactmomenten laagdrempelig zijn. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de manier van communicatie: is de manier waarop een raad besluiten neemt voor alle inwoners helder? En hoe kunnen we de raadsvergaderingen voor iedereen 'verstaanbaar' maken? Dus niet zeggen: "motie vreemd aan de orde van de dag van partij X met onderwerp Y (docnrRG123456)". Maar in één zin wat de motie wil bereiken.

Scenario 3. Raad nodigt inwoners uit om actief mee te denken

Doel: Raad presenteert zichzelf met als doel dat inwoners weten wat een raad doet en kunnen deelnemen aan het proces.

Hoe? Uit onderzoek is gebleken dat wanneer mensen ervaren dat gemeentelijke beslissingen meer invloed hebben op hun dagelijkse leven, ze ook meer interesse hebben in de lokale politiek. Als we inwoners meer willen betrekken bij de politiek en gesprekspartner willen laten zijn, dan moeten we structureel veranderingen doorvoeren. Dit betekent zoveel als mogelijk op locatie vergaderen of in ieder geval vergaderingen voorbereiden en niet "één keer". Dit scenario betekent vooral ook veranderingen van de werkwijze van de commissies en raad. Ook impliceert dit scenario dat ook scenario 1 en 2 worden uitgevoerd omdat het doel 'inwoners weten wat een raad doet' een voorwaarde voor het interesseren van de inwoners is.

Scenario 4. Raad gaat meer in gesprek met inwoners en op pad en te interesseren voor politiek

Doel: De raad legt actief verbindingen met (en soms ook tussen) actieve burgers die prima zichzelf kunnen vertegenwoordigen.

Hoe? Burgers hebben veel kennis in huis, zeker over zaken die hen direct raken. Daarom is het van belang om de mening van burgers over concrete vraagstukken te vragen en deze input te gebruiken. De volksvertegenwoordigende rol is meer dan het in de raad verwoorden van wensen en vragen van burgers. Vanwege de veranderde burgerbetrokkenheid is het zaak dat de gemeenteraadsliden burgers de ruimte geven waar dat kan. De raad werkt continue aan contactmomenten met inwoners. Zo kunnen er contactmomenten georganiseerd worden voorafgaand aan een vergadering op locatie, kunnen er interviews geregeld worden, meer werkbezoeken etc. Het doel is dat de raad meer

contactmomenten heeft met inwoners juist ook op informele wijze. De raad gaat op pad naar de inwoners, dit betekent dus ook altijd vergaderen op locatie en het voorbereiden van een vergadering op locatie. Ook het opstellen van een burgerpanel behoort tot de mogelijkheden of het organiseren van een avond waarbij een onafhankelijk expert wordt uitgenodigd om samen in gesprek te gaan. Dit scenario impliceert dat ook scenario 1, 2 en 3 uitgevoerd moeten worden.

Bijlage 2. Reacties fracties op de scenario's

In onderstaande tabel vind u in het kort de reactie van de fracties op het de verschillende scenario's.

Tabel 2. Reacties van de fracties op de verschillende scenario's

Fractie	Scenario	Suggesties	Aandachtspunten
D66	4	-Adopteer een raadslid -Koppel raadsleden aan basisscholen	-veel connecties met de opgerichte werkgroep participatie
CDA	3&4	-‘wat doet de raad’ in een magazine -‘wat doet de raad’ online (facebook) -ruimte voor gesprek ipv inspraak -informeel overleg insprekers -overleg met fracties beter bekend maken -bij agenda commissie bewoners actiever informeren (krantjes) -werkbezoek op locatie (+ info) - vergaderingen van stads-, kern- en dorpsraden intensiever benutten -gezamenlijke activiteiten met kernraden, besturen (ook wijkschouw) -panelgesprekken, debatten	-‘wat doet de raad’ op de website - cursus helder taalgebruik
CU	3&4		
PW2010	4&3		
VVD	1	- facebook (social media) en rol van de raad in beeld - Magazine (op papier, een YouMedemblikRaad?) “Wat deed ik met uw stem het afgelopen jaar?” Blad moet er leuk uitzien, idd net als YouMedemblik. Laagdrempelig.	-fractie kan zelf ambitieuzer zijn - let op woordgebruik (bijv participatie) - onze eigen VVD-fractievergaderingen op locatie waren geen succes
BAMM	1, daarna 2		
GL	geen	Er is een overdaad, daarover kan worden nagedacht.	- ik heb een fulltime job aan het raadswork -wat is nu het verschil met communicatie en participatie? -we vergaderen regelmatig op locatie - er is al heel veel info over de raad bij de inwoners -burgers weten ons goed te bereiken - eigen GL communicatiecommissie -GL heeft werkbezoeken
PWF			
PvdA	1		-Eerst maar 1. Daar schort op dit moment nog wel wat aan. Vervolgens kunnen we naar 2, 3 en uiteindelijk 4.
GB			

